

**FABRIKA METALNIH PROIZVODA
"BE BE" BAJINA BAŠTA**

**NAPOMENE
UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2014. GODINU**

Bajina Bašta , mart 2015. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Fabrika metalnih proizvoda "Be-Be", Bajina Bašta kao samostalan privredni subjekat nastala je 01. oktobra 1978. godine izdavanjem iz Komunalnog preduzeća "12. septembar" Bajina Bašta i formiranjem samostalnog Društvenog preduzeća Fabrika za proizvodnju dečijih proizvoda "Be-Be", Bajina Bašta.

Dana 03. novembra 1981. godine izvršena je promena proizvodnog programa i sa proizvodnje dečijih proizvoda prešlo se na proizvodnju tirkora, penjalica za drvene i betonske stubove i prateće opreme, od kada Fabrika posluje pod nazivom Društveno preduzeće Fabrika metalnih proizvoda "Be-Be", Bajina Bašta.

U postupku svojinske transformacije sprovedene po Zakonu o svojinskoj transformaciji ("Sl. glasnik RS", br. 32/97, Rešenjem Ministarstva za privredu i privatizaciju – Direkcije za procenu vrednosti kapitala br. 426-1/98-23 od 19. juna 2001. godine verifikovana je vrednost društvenog kapitala u iznosu od 931.800 dinara iskazana u 1.553 obračunske akcije nominalne vrednosti 600 dinara i akcijski kapital u iznosu od 1.954.200 dinara iskazan u 3.257 akcija nominalne vrednosti 600 dinara.

Promena oblika organizovanja Društva iz društvenog preduzeća u akcionarsko društvo i promena strukture kapitala, po kojoj ukupan kapital Društva posle Prvog kruga svojinske transformacije iznosi 2.886 hiljada dinara, od čega društveni kapital iznosi 932 hiljade dinara i akcijski kapital 1.954 hiljade dinara, upisana je u sudski registar Rešenjem Trgovinskog suda u Užicu Posl.br. Fi 162/02 od 30. aprila 2002. godine.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD. 15084/2005 od 05. maja 2005. godine izvršeno je prevođenje Privrednog društva u Registar privrednih subjekata koji se vodi kod ove Agencije.

Društvo je izvršilo konverziju upisanog kapitala od 2.886 hiljada dinara na dan 31. maj 2000. godine u 172.654,30 EUR i konvertovanu vrednost upisalo u Registar privrednih subjekata Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD. 231299/2006 od 05. decembra 2006. godine.

Društvo je 08.05.2008. godine podnelo Ministarstvu ekonomije i regionalnog razvoja zahtev za izdavanje rešenja o verifikaciji strukture osnovnog kapitala, nakon izvršene otplate upisanih akcija u Drugom krugu svojinske transformacije. Rešenjem Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja broj 300-023-02-620/2008-08, veza 426-1/98-18 od 02.07.2010. godine verifikuje se struktura osnovnog kapitala Društva nakon konačne otplate akcija u drugom krugu svojinske transformacije po modelu prodaja akcija radi prodaje društvenog kapitala sa i bez popusta, sa stanjem na dan 30.06.2007. godine. Ukupan osnovni kapital iskazan je u 4.810 akcija, od čega se na akcijski kapital koji pripada pravnim i fizičkim lica odnosi 3.257 akcija ili 67,71% akcijskog kapitala, na akcijski kapital otplaćen u drugom krugu svojinske transformacije 361 akcija ili 7,51% i akcijski kapital prenet Akcijskom fondu iskazan u 1.192 akcije, ili 24,78% ukupnog akcijskog kapitala.

U skladu sa obavezom propisanom članom 592. Zakona o privrednim društvima, Društvo je izvršilo usklađivanje Statuta i organa upravljanja u Društvu i nastale promene upisalo u Registar privrednih subjekata Rešenjem Agencije za privredne registre BD 94689/2012 od 18 jula 2012. godine. Društvo je organizovano kao jednodomno u kome su organi upravljanja Skupština akcionara i Odbor direktora.

Sedište Društva je u Bajinoj Bašti, ulica "12. septembra" br. 30.

Pretežna delatnost Društva je proizvodnja alata. Šifra pretežne delatnosti Društva je 2573, Matični broj 07254261 i Poreski identifikacioni broj (PIB) 101001289.

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu ("Službeni glasnik br. 62/2013), na osnovu podataka iz Finansijskih izveštaja za 2014. godinu, Društvo je razvrstano u **mikro** pravno lice.

Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja u tekućoj 2014. godini iznosio je 19 zaposlenih (prethodne 2013. godine 21 zaposlenih).

Finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora direktora Društva 20. 03.2015. godine. Konačnu odluku o usvajanju finansijskih izveštaja doneće Skupština preduzeća u aprilu 2015. godine. U revizorskom izveštaju o finansijskim izveštajima za 2013. godinu izraženo je pozitivno mišljenje. U 2014. godini nije menjan revizor.

2. OKVIR ZA FINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE I KONCEPT NASTAVKA POSLOVANJA

2.1. OKVIR ZA FINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE I USLOVI ZA NJEGOVU PRIMENU

Finansijski izveštaji za 2014. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ovaj Zakon zahteva da Finansijski izveštaj za godinu završenu 31. decembra 2014. godine budu sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) i relevantnom podzakonskom regulativom. Ministar finansija je na osnovu ovlašćenja iz Zakona o računovodstvu doneo odgovarajuća podzakonska akta koja čine sastavni deo okvira za finansijsko izveštavanje:

- Pravilnik o sadržini i formi finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (“Sl. glasnik RS”, br. 95/2014 i 114/2014),
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (“Sl. Glasnik RS”, br. 95/2014).

Finansijski izveštaji su u svim svojim delovima usklađeni sa svim relevantnim odredbama Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, sem onih odredbi koje nisu u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i relevantnom podzakonskom regulativom. Važnije neusklađenosti su:

- u prethodnim izveštajnim periodima bilo je dozvoljeno vremensko razgraničenje kursnih razlika,
- MSFI nisu na vreme prevedeni i objavljeni u “Službenom glasniku RS”.

Pri sastavljanju i prikazivanju Finansijskih izveštaja korišćeni su Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja čiji je prevod objavljen u “Sl. glasniku RS”, br. 65/2014. Iznosi u finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama dinara. Funkcionalna valuta je takođe dinar. Problemi pri primeni Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja proizilaze iz uslova njihove primene u Republici Srbiji:

- neusklađenost Zakona o porezu na dobit pravnih lica i njegovih podzakonskih akata sa zahtevima MSFI,
- značajne promene odnosa kurseva dinara i stranih valuta,
- značajne promene propisa iz oblasti radnog zakonodavstva i
- relativno visoka inflacija.

2.2. UPOREDNI PODACI

U finansijskim izveštajima za 2014. godinu kao minimum prikazani su uporedni podaci za 2013. godinu. Zbog promene oblika finansijskih izveštaja u 2014. godini izvršena je reklasifikacija upoređenih podataka.

2.3. KORIŠĆENJE PROCENA

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahtevalo je od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje na datum bilansa imaju efekta na prikazane vrednosti sredstava, obaveza i na obelodanjivanje potencijalnih sredstava i obaveza, kao i na prikazane vrednosti prihoda i rashoda izveštajnog perioda. Procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim do datuma odobrenja finansijskih izveštaja za njihovo obelodanjivanje. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

2.4. PRIMENA PRETPOSTAVKE STALNOSTI POSLOVANJA

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom stalnosti poslovanja Društva, tj. Pod pretpostavkom da će ono nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidivoj budućnosti. Navedena pretpostavka bazirana je na činjenici da je Društvo u proteklom obračunskom periodu ostvarilo pozitivne rezultate. U narednim izveštajnim periodima rukovodstvo Društva ne očekuje značajnije promene u poslovanju.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Nekretnine, postrojenja i oprema

Odredbama MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, su definisane kao materijalne stavke koje se drže za korišćenje u proizvodnji proizvoda ili za isporuke dobara ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili za administrativne svrhe, za koje se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Nabavna vrednost/cena koštanja neke nekretnine, postrojenja i opreme se priznaje kao sredstvo ako, i samo ako:

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

- a) je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u društvo i
b) se nabavna vrednost ili cena koštanja tog sredstva može pouzdano meriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje za sredstvo, vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja, ukoliko je sredstvo proizvedeno u sopstvenoj režiji.

Cena koštanja sredstva izgrađenog u sopstvenoj režiji utvrđuje se korišćenjem istih principa kao i kod kupljenog sredstva. Cena koštanja je jednaka troškovima proizvodnje sredstva koja ne uključuje interne dobitke.

Priznavanje troškova u knjigovodstvenu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme prestaje kada se sredstvo nalazi na lokaciji i u stanju koje je neophodno za njegovo funkcionisanje na način kako to predviđa rukovodstvo.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po revalorizovanoj vrednosti, koja izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenoj za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti. Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, revalorizuju se sve nekretnine, postrojenja i oprema iz grupe kojoj to sredstvo pripada.

Poštenu vrednost postrojenja i opreme obično čini njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom. Kad ne postoji dokaz tržišne vrednosti, zbog posebnosti postrojenja i opreme i zbog toga što se one retko prodaju, osim kao deo stalnog poslovanja, one se procenjuju po amortizovanoj vrednosti njihove zamene.

Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja poštene vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se revalorizuju. Kad se poštena vrednost revalorizovanog sredstva znatno razlikuje od njegove iskazane vrednosti, vrši se nova revalorizacija.

Ako se knjigovodstvena vrednost sredstva povećava, kao rezultat revalorizacije, to povećanje se pripisuje direktno Kapitalu – poziciji Revalorizacionih rezervi. Međutim povećanje se priznaje kao prihod od vrednosnog usklađivanja nekretnine, postrojenja i opreme do visine rashoda koji su u prethodnom periodu knjiženi na teret rashoda obezvređenja nekretnine, postrojenja i opreme.

Ako se knjigovodstvena vrednost sredstva smanji kao rezultat revalorizacije, to smanjenje se priznaje kao rashod perioda. Međutim, ako je ranije stvorena revalorizaciona rezerva za to sredstvo, smanjenje se knjiži direktno na teret kapitala – Revalorizacione rezerve do iznosa postojeće Revalorizacione rezerve koja se odnosi na to sredstvo.

Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstva u potpunosti otpisuje tokom procenjenog korisnog veka upotrebe sredstva. Odabrani metod amortizacije se konzistentno primenjuje iz perioda u period, s tim da se proverava najmanje jednom, na kraju svake finansijske godine. Ako postoje značajne promene u očekivanoj dinamici trošenja budućih ekonomskih koristi koje su sadržane u sredstvu metod se menja da bi se odrazila promenjena dinamika trošenja sredstva.

Amortizacija se obračunava po godišnjim stopama za amortizaciju, koje su, na bazi korisnog veka upotrebe sredstva, utvrđene internim aktom, odnosno Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Osnovicu za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme, čini nabavna vrednost ili cena koštanja sredstva po odbitku preostale (rezidualne) vrednosti. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se proveravaju barem na kraju svake finansijske godine.

Amortizacija sredstva započinje kada ono postane raspoloživo za korišćenje – kada se nalazi na lokaciji i u stanju koje je neophodno da sredstvo funkcioniše na način na koji to predviđa rukovodstvo Društva.

Amortizacija sredstva prestaje na datum ranijeg događaja: datum kada je sredstvo klasifikovano kao ono koje se drži za prodaju, ili datum prestanka priznavanja sredstva. Amortizacija ne prestaje kad se sredstvo ne koristi ili kada se ne koristi aktivno, osim ako je u potpunosti amortizovano.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Knjigovodstvena vrednost nekretnina, postrojenja i opreme prestaje da se priznaje prilikom otuđenja, ili kada se od njihovog korišćenja ili otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi.

3.2. Zalihe

U skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja Društvo u okviru bilansnih pozicija zaliha iskazuje:

- zalihe materijala (materijal, alat i inventar);
- gotove proizvode;
- date avanse.

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost zaliha čine fakturna cena dobavljača i svi drugi neophodni troškovi nastali za dovođenje zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda mere se po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Neto prodajna vrednost zaliha nedovršene proizvodnje predstavlja procenjenu prodajnu vrednost gotovih proizvoda, umanjenu za procenjene troškove dovršenja i procenjene troškove prodaje. Neto prodajna vrednost zaliha gotovih proizvoda predstavlja procenjenu prodajnu vrednost umanjenu za procenjene troškove prodaje. Procenu neto prodajne vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda vrši posebna komisija koju obrazuje direktor Društva.

Dati avans se priznaje kao sredstvo ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- namenjen je za pribavljanje zaliha ili usluga;
- može se kontrolisati;
- trošak pribavljanja sredstva moguće je izmeriti;
- verovatno je da će ekonomske koristi povezane sa sredstvom priticati u Društvo.

Početno merenje datih avansa se vrši u visini plaćenju dobavljaču. Naknadno vrednovanje se vrši po početnoj vrednosti umanjenoj za eventualna obezvređenja i uvećanoj za eventualnu ugovorenu revalorizaciju (porast odgovarajućeg indeksa rasta cena, ili promene kursa odnosne strane valute).

3.3. Potraživanja

Potraživanja po osnovu prodaje mere se na osnovu vrednosti iz originalne fakture koju Društvo dostavlja kupcu za isporučenu robu i izvršene usluge. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje vrednosti strane valute u vrednost izveštajne valute – dinare po srednjem deviznom kursu Narodne banke Srbije važećem na dan transakcije - promptni kurs.

Potraživanja u stranoj valuti na dan 31. decembar preračunavaju se u dinarsku protivvrednost po srednjem deviznom kursu Narodne banke Srbije važećem na datum bilansa stanja – zaključni kurs.

Procena potrebne ispravke vrednosti – indirektan otpis potraživanja, vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva po kriterijumima i ovlašćenjima iz internog akta – Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama, odnosno kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna. Prema poreskim propisima ispravka vrednosti se ne priznaje za potraživanja od dužnika kojima društvo istovremeno i duguje do visine iskazanog duga, odnosno priznaje se ispravka vrednosti pojedinačnih potraživanja ako je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 60 dana.

Trajan – direktan otpis potraživanja vrši se za sva potraživanja, kada je izvesno da ne mogu biti naplaćena u slučajevima prinudnog poravnanja, vanparničnog poravnanja, nastupanja zastarelosti, konačne sudske odluke ili drugog konačnog upravnog akta kao i drugim slučajevima kada društvo poseduje verodostojan dokaz da je potraživanje nenaplativo.

Iznosi ispravke vrednosti - indirektan otpis, odnosno trajnog -direktnog otpisa potraživanja utvrđuju se odlukom nadležnog organa (na predlog komisije za popis) i oni uvećavaju rashode po osnovu obezvređenja imovine, odnosno Ostale rashode perioda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti potraživanja po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru bilansne pozicije Ostali prihodi - Prihoda od usklađivanja vrednosti imovine - potraživanja.

3.4. Kratkoročni finansijski plasmani

Društvo je prema odredbama Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja, a u skladu sa odredbama Pravilnika o Kontnom okviru na bilansnoj poziciji Kratkoročni finansijski plasmani iskazalo kratkoročne kredite date zaposlenima.

U skladu sa MRS 39. – Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje, kratkoročni finansijski plasmani se priznaju i odmeravaju po njihovoj nabavnoj, (poštenoj) vrednosti. Nakon početnog priznavanja, odnosno na dan bilansiranja kratkoročni finansijski plasmani se mere po njihovoj tržišnoj vrednosti. Obezvređenje vrednosti ovih plasmana, čija je naplativost neizvestna i za koju je potrebno proceniti naplativost i iskazati ispravku vrednosti, uređuje MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine.

3.5. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Na bilansnoj poziciji Gotovinski ekvivalenti i gotovina Društvo je iskazalo stanje na tekućem (poslovnom) računu i stanje na deviznom računu.

Sredstva na deviznom računu preračunavaju se na dan bilansa u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zaključnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije.

Poslovne promene u toku godine na deviznom računu preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećem na dan poslovne promene - promptni kurs.

3.6. Kapital

Kapital se iskazuje po nominalnoj vrednosti, posebno svaki oblik kapitala (osnovni kapital, revalorizacione rezerve i neraspoređena dobit).

Osnovni kapital akcionarskog društva može se povećati:

- novim ulozima;
- uslovno, u skladu sa članom 301 ovog Zakona;
- iz neraspoređene dobiti i rezervi društva raspoloživih za te namene;
- kao rezultat statusne promene.

Odluku o povećanju osnovnog kapitala akcionarskog društva donosi Skupština Društva.

Odluku o smanjenju osnovnog kapitala akcionarskog društva donosi Skupština tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara svake klase akcija koja ima pravo glasa po predmetnom pitanju.

Sve promene visine osnovnog kapitala obavezno se upisuju u Centralni registar kod Agencije za privredne registre kao i u Registar privrednih subjekata.

Revalorizacione rezerve predstavljaju pozitivne efekte promene poštene (fer) vrednosti nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja, učešća u kapitalu u stranoj valuti i drugih finansijskih instrumenata koji su nastali u skladu sa MRS i MSFI.

Neraspoređeni dobitak sastoji se od akumuliranog neraspoređenog dobitka ranijih godina i neraspoređenog dobitka tekuće godine. Raspodela neraspoređenog dobitka iz ranijih godina vrši se u skladu sa osnivačkim aktom, odnosno Statutom Društva, u skladu sa odredbama MRS 8 –

Dugoročna rezervisanja

Priloženi finansijski izveštaji ne uključuju rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada nakon ispunjenih uslova i odgovarajuća obelodanjivanja u skladu sa zahtevima MRS 19 - „primanja zaposlenih“.

Dugoročna rezervisanja po osnovu beneficija, kao što su otpremnine prilikom odlaska u penziju, jubilarne nagrade i druge obaveze prema zaposlenima, koje se isplaćuju u skladu sa pravima stečenim u toku trajanja i nakon prestanka zaposlenja, u skladu sa MRS 19 - „Primanja zaposlenih“ nisu evidentirana iz razloga što pravilno utvrđivanje iznosa rezervisanja nije jednostavno jer zahteva poznavanje aktuarske tehnike i nije materijalno značajno za poslovanje Društva.

Troškovi pribavljanja ove informacije daleko prevazilaze koristi od same informacije, što predstavlja ograničenje u smislu ravnoteže između koristi i troškova naznačeno u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja.

Iz napred navedenih razloga došlo je do odstupanja od primene MRS 19 prilikom sačinjavanja finansijskih izveštaja za 2014. godinu.

3.7. Kratkoročne obaveze

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja, Društvo je u okviru bilansne pozicije Kratkoročnih obaveza iskazalo:

- obaveze iz poslovanja (primljeni avansi, depoziti i kaucije; dobavljači u zemlji);
- ostale kratkoročne obaveze (obaveze po osnovu zarada i naknada zarada i druge obaveze);

Kratkoročne obaveze iskazuju se u visini nominalnih iznosa koji proizilaze iz poslovnih i finansijskih transakcija.

Kratkoročne obaveze u stranoj valuti preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije odnosno valute na dan nastanka obaveze - promptni kurs, odnosno zaključnog deviznog kursa na dan bilansa.

3.8. Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobit plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike i ostale odložene poreske obaveze u skladu sa MRS 12. Odložene poreske obaveze nastaju kada se rashodi uključuju u utvrđivanje oporezivog rezultata, pre nego što su uključeni u utvrđivanje računovodstvenog rezultata, kao i kada se prihodi uključuju u utvrđivanje oporezivog rezultata nakon što su uključeni u utvrđivanje računovodstvenog rezultata.

3.9. Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih aktivnosti Društva. Prihodi od redovnih aktivnosti su prihodi od prodaje proizvoda i usluga, prihodi po osnovu povećanja vrednosti zaliha i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.

Prihodi po osnovu prodaje proizvoda i usluga priznaju se po fakturnoj vrednosti umanjenoj za poreze i odobrene rabate i popuste.

3.10. Rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz redovnih aktivnosti Društva. Troškovi koji proističu iz redovnih aktivnosti Društva uključuju:

- troškove materijala,.
- troškove zarada, naknada zarada i ostale lične rashode;
- troškove amortizacije i rezervisanja;
- ostale poslovne rashode – troškove proizvodnih usluga i nematerijalne troškove.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Rashodi kamata

Troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali, bez obzira na to kako se pozajmljena sredstva koriste.

Kao rashodi kamata iskazuju se kamate po kreditima, po obavezama iz dužničko poverilačkih odnosa, zatezne i druge kamate. Rashodi kamata obuhvataju se po osnovnom postupku u skladu sa MRS 23 – Troškovi pozajmljivanja, odnosno iskazuju se kao rashod perioda u kojem su nastali, osim u obimu u kome su kapitalizovani, kada se obuhvataju po dozvoljenom alternativnom postupku.

3.12. Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva, odnosno potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja, su preračunati u njihovu dinarsku protivvrednost po zvaničnom srednjem deviznom kursu Narodne banke Srbije, važećem na datum bilansa stanja – zaključni kurs. Pozitivne i negativne kursne razlike evidentiraju se kao finansijski prihodi ili rashodi.

Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije koji je važio na dan poslovne promene - promptni kurs.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju na deviznim transakcijama u toku godine, iskazuju se u bilansu uspeha kao deo finansijskih prihoda, odnosno kao deo finansijskih rashoda u obračunskom periodu na koji se odnose.

3.13. Porezi iz dobiti

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica. Porez na dobit obračunava se po stopi od 15% na poresku osnovicu koja je iskazana u Poreskom bilansu. Poreska osnovica utvrđuje se u Poreskom bilansu usklađivanjem pojedinih prihoda i rashoda iz Bilansa uspeha, odnosno njihovim svođenjem, na poreski priznate iznose.

Poreske olakšice i poreski krediti obračunati su u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica.

3.14. Izloženost Društva rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: **tržišni rizik** (koji obuhvata valutni rizik, rizik od promene fer vrednosti kamatne stope i rizik od promene cena), **kreditni rizik** i **rizik likvidnosti**. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum. Društvo nije materijalno značajno izloženo tržišnim rizicima.

Rizik od promene deviznih kurseva

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku deviznog kursa koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama u prvom redu sa EUR. Rizik proističe iz budućih trgovinskih transakcija priznatih sredstava i obaveza i neto ulaganja u poslovanje u inostranstvu.

Kreditni rizik

Kreditni rizik obuhvata rizik da dužnici neće izmiriti svoje obaveze po osnovu finansijskih instrumenata ili ugovora, dovodeći do finansijskih gubitaka. Društvo je izloženo kreditnom riziku iz redovnog poslovanja po osnovu potraživanja od kupaca.

Kreditnim rizikom po osnovu potraživanja od kupaca upravlja se u skladu sa interno određenim kriterijumima. Kreditna sposobnost kupaca na veliko procenjuje se na osnovu kreditne analize.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Neizmirena salda kupaca se redovno prate. Promet robe na malo obavlja se gotovinski ili putem kreditnih kartica. Učesnici u transakciji i gotovinske transakcije ograničeni su na finansijske institucije visokog kreditnog rejtinga.

Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrednosti namenjenih prodaji, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja. Zbog dinamične prirode poslovanja Društva, rukovodstvo Društva teži da održi fleksibilnost finansiranja držanjem na raspolaganju utvrđenih kreditnih linija.

4. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama dinara

	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ukupno
<u>NABAVNA VREDNOST</u>			
1. Stanje 01. januara 2014. godine	6.465	5.524	11.989
2. Stanje 31. decembra 2014. godine	6.465	5.524	11.989
<u>KUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI</u>			
3. Stanje 01. januara 2014. godine	208	459	667
4. Amortizacija tekuće godine	208	459	667
5. Stanje 31. decembra 2014. godine	416	918	1334
6. Sadašnja vrednost 31. decembra 2014. godine	6049	4606	10655
7. Sadašnja vrednost 31. decembra 2013. godine	6257	5065	11322

Društvo u 2014. godini osim obračunate amortizacije, nije imalo drugih promena na nekretninama, postrojenjima i opremi.

U zemljišnim knjigama koje se vode kod nadležnih državnih organa nije upisano vlasništvo nad nekretninama koje Društvo koristi od 1978. godine (proizvodna hala površine 402 m² sa pripadajućim delom zemljišta), koje su stečene u postupku deobe imovine sa Komunalnim preduzećem "12. septembar", Bajina Bašta.

Društvo koristi proizvodnu halu površine 588 metra kvadratnih koja se nalazi na zemljištu površine 700 metra kvadratnih (prostor ispred proizvodne hale prilazni put i parking prostor za vozila), što čini 9,94% vrednosti od ukupno iskazane vrednosti građevinskih objekata sa stanjem na dan 31.12. 2014. godine. S obzirom na to da je to nematerijalno značajno nije izvršeno razdvajanje zemljišta od objekta u poslovnim knjigama. Troškovi razdvajanja zemljišta od objekta ne bi opravdali koristi od izveštavanja o tim informacijama.

5. ZALIHE

U hiljadama dinara
31. decembar

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Materijal	305	221
Alat I inventar	237	288
1. Zalihe materijala	542	509
2. Gotovi proizvodi	3965	9112
3. Dati avansi	-	-
4. Svega (1+2+3):	4507	9621

Zalihe materijala (542 hiljada dinara) i gotovih proizvoda (3.965 hiljada dinara) na dan 31. decembar 2014. godine, utvrđene su redovnim godišnjim popisom imovine i obaveza Društva, koji je usvojio Odbor direktora 23. januara 2015. godine.

6. POTRAŽIVANJA

	U hiljadama dinara 31. decembar	
	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
1.Kupci u zemlji	10616	396
2.Kupci u inostranstvu	432	661
3.Minus: Ispravka vrednosti potraživanja		350
4. Svega (1+2-3)	<u>11048</u>	<u>707</u>

Potraživanja od kupaca u zemlji koja na dan 31. decembar 2014. godine iznose 10.966 hiljada dinara, odnose se na potraživanja od sledećih kupaca:

<u>Naziv i mesto kupca</u>	<u>U 000 din</u>
“Gota pellets”D.O.O. B.Bašta	311
“Sioco”D.O.O. Beograd	9
“24. Septembar” Užice	30
“Gramper” DOO Beograd	3286
“Elan”DOO Boleč	6592
Ostali	738
	<u>10966</u>

Društvo je pre sastavljanja finansijskih izveštaja dostavilo Izvod otvorenih stavki – spisak nenaplaćenih računa svim dužnicima (sa danom 30.11.2014 godine). Na poslate izvode otvorenih stavki iskazano stanje su potvrdili svi značajniji kupci u zemlji u iznosu od 922 hiljada dinara, što čini **75%** od ukupnih potraživanja.

Najveći promet se desio u decembru 2014. godine („Gramper“ Beograd iznos 3286 i „Elan“ Boleč iznos 6592). Naplata je izvršena u 2015. godni

Potraživanja od kupaca u inostranstvu na dan 31. decembar 2014. godine u iznosu od 432 hiljade dinara (3.567 EUR-a) odnose se na potraživanje od kupca „Fineks komerc“, Nikšić u iznosu od 196 hiljada dinara (1.617 EUR-a) i kupca Proinvest, Doboj u iznosu od 236 hiljade dinara (1.950 EUR-a).

7. POTRAŽIVANJA ZA VIŠE PLAĆEN POREZ NA DOBITAK

Potraživanja za više plaćen porez na dobit na dan 31. decembar 2014. godine u iznosu od 118 hiljada dinara predstavljaju iznos više plaćenog poreza na dobit utvrđen Poreskom prijavom za konačno utvrđivanje obaveze za 2014. godinu.

8. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	U hiljadama dinara 31. decembar	
	2014.	2013.
1. Tekući (poslovni) računi	76	0
2. Devizni račun	1	1
3. Svega	77	1

10. KAPITAL

	U hiljadama dinara 31. decembar	
	2014.	2013.
Akcijski kapital	8.177	8.177
1. Osnovni kapital	8.177	8.177
2. Revalorizacione rezerve	10.192	10.192
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	-	2543
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	4365	-
3. Neraspoređeni dobitak	4365	2.543
Gubitak tekuće godine	-	-
4. Gubitak ranijih godina	3791	6334
Kapital (1+2+3-4):	18943	14578

Osnovni kapital Društva u iznosu od 8.177 hiljada dinara podeljen je u 4.810 običnih akcija nominalne vrednosti 1.700 dinara po jednoj akciji.

Prema Rešenju Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja broj 300-023-02-620/2008-08 od 02. jula 2010. godine, koje je zabeleženo u Registru privrednih subjekata, od ukupno 4.810 akcija, pravnim i fizičkim licima pripada 3.257 akcija ili 67,71% akcijskog kapitala, na akcijski kapital otplaćen u drugom krugu svojinske transformacije odnosi se 361 akcija ili 7,51% i na akcijski kapital prenet Akcijskom fondu 1.192 akcije, ili 24,78% ukupnog akcijskog kapitala.

Prema podacima iz Registra privrednih subjekata koji se vodi kod Agencije za privredne registre, upisani i uplaćeni novčani kapital Društva iznosi 172.654 EUR-a. Registrator koji vodi registar privrednih subjekata do dana sastavljanja finansijskih izveštaja nije izvršio obavezu propisanu članom 592 Zakona o privrednim društvima, koja podrazumeva konverziju osnovnog kapitala Društva iskazanog u EUR-ima u njegovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg kursa Narodne banke Srbije koji je važio na dan uplate odgovarajućeg uloga.

11. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	U hiljadama dinara 31. decembar	
	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	9	9
2. Dobavljači u zemlji	<u>3619</u>	<u>2421</u>
3. Ukupno	<u><u>3628</u></u>	<u><u>2430</u></u>

Obaveze prema dobavljačima u zemlji koje na dan 31. decembra 2013. godine iznose 3619 hiljada dinara, odnose se na obaveze prema sledećim dobavljačima:

<u>Naziv i mesto dobavljača</u>	<u>U 000 din</u>
“Gumotehna” Čičevac	576
EPS Snabdevanje Beograd	978
“Atenic commerce” Čačak	151
“Elan” Boleč	383
“Lateks” Zrenjanin	283
Ostali:	<u>1248</u>
	<u><u>3619</u></u>

Društvo je primilo od poverilaca – dobavljača u zemlji Izvode otvorenih stavki – spisak neplaćenih računa sa stanjem na dan 31. decembar 2014. godine. Usaglašene su obaveze sa svim značajnijim dobavljačima u iznosu od 2371 hiljada dinara što čini 52% od ukupnih obaveza prema dobavljačima u zemlji.

Nije usaglašeno 1248 hiljada dinara ili 48% obaveza prema dobavljačima u zemlji.

12. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U hiljadama dinara 31. decembar	
	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Obaveze za neto zarade, osim naknada zarada koje se refundiraju	633	395
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	66	32
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	174	106
Obaveze za poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca	<u>156</u>	<u>95</u>
1. Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	<u>1029</u>	<u>628</u>
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja		
Obaveze prema zaposlenima	179	103
Ostale obaveze	<u>3</u>	<u>2</u>
2. Druge obaveze	<u>182</u>	<u>105</u>
3. Obaveza za PDV	<u><u>2004</u></u>	<u><u>-</u></u>

4. Svega (1+2+3)	3215	733
------------------	------	-----

13. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze na dan 31. decembar 2014. godine u iznosu od 1473 hiljade dinara (u 2013. godini 1543 hiljada dinara) predstavljaju kumulirani iznos odloženih poreskih obaveza po osnovu oporezivih privremenih razlika nastalih kao rezultat veće sadašnje vrednosti stalnih sredstava po računovodstvenim propisima od njihove sadašnje vrednosti po poreskim propisima.

14. PRIHODI OD PRODAJE

	U hiljadama dinara	
	Od 01. januara do 31. decembra	
	2014.	2013.
1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	23753	7471
2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	4576	3270
3. Svega (1+2)	28329	10741

15. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

	U hiljadama dinara	
	Od 01. januara do 31. decembra	
I Početne zalihe 01.01.2014. godine	9112	5515
Gotovi proizvodi	9112	5515
II Krajnje zalihe 31.12.2014. godine	3966	9112
Gotovi proizvodi	3966	9112
1. Povećanje vrednosti zaliha (II-I)		3597
2. Smanjenje vrednosti zaliha (I-II)	5146	
3. Donacija za poplave	135	
4. Smanjenje vrednosti zaliha (2-3)	5011	

16. TROŠKOVI MATERIJALA

	U hiljadama dinara	
	Od 01. januara do 31. decembra	
	2014.	2013.
1. Troškovi materijala za izradu	3054	2532
2. Troškovi ostalog materijala (režijskog)	228	289
3. Troškovi materijala za remont	602	
4. Svega (1+2+3)	3884	2821
5. Troškovi goriva I energije	722	685

17. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara Od 01. januara do 31. decembra	
	2014.	2013.
1.Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	9585	11845
2.Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1716	2131
3.Ostali lični rashodi i naknade	603	471
4.Svega (1+2+3)	11904	14447

18. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Troškovi amortizacije i rezervisanja u 2014. godini iznose 667 hiljada dinara (u 2013. godini iznosili su 667 hiljada dinara) u celosti predstavljaju troškove amortizacije građevinskih objekata i opreme obračunate po proporcionalnoj metodi primenom sledećih godišnjih amortizacionih stopa na revalorizovanu nabavnu vrednost po odbitku preostale vrednosti sredstava:

<u>Amortizaciona grupa</u>	<u>Stope amortizacije</u>
Građevinski objekti	2,00 - 3,33 %
Mašine za proizvodnju	10,00%
Merni instrumenti	5,00 - 6,67%
Putnička i teretna vozila	20,00%

19. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	U hiljadama dinara Od 01. januara do 31. decembra	
	2014.	2013.
Troškovi usluga na izradi učinaka	376	228
Troškovi transportnih usluga	385	291
Troškovi usluga održavanja	37	4
Troškovi reklame i propagande	39	
Troškovi ostalih usluga	137	219
1. Troškovi proizvodnih usluga	974	742
Troškovi neproizvodnih usluga	237	253
Troškovi reprezentacije	89	25
Troškovi premije osiguranja	163	145
Troškovi platnog prometa	63	99

Troškovi članarina	37	55
Troškovi poreza	59	72
Ostali nematerijalni troškovi		2
2. Nematerijalni troškovi	<u>648</u>	<u>651</u>
3. Svega (1+2):	<u>1622</u>	<u>1393</u>

20. FINANSIJSKI PRIHODI

Finansijski prihodi u 2014. godini u iznosu od 65 hiljada dinara (u 2013 godini 8 hiljada dinara) u celosti predstavljaju ostvarene pozitivne kursne razlike.

21. FINANSIJSKI RASHODI

	U hiljadama dinara Od 01. januara do 31. decembra	
	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
1. Rashodi kamata	271	312
2. Negativne kursne razlike	<u>31</u>	<u>82</u>
3. Svega (1+2)	<u>302</u>	<u>394</u>

22. NETO GUBITAK

	U hiljadama dinara Od 01. januara do 31. decembra	
	<u>2014</u>	<u>2013.</u>
1. Dobitak pre oporezivanja	<u>4116</u>	<u>-</u>
Gubitak tekuće godine		<u>6402</u>
2. Poreski rashodi perioda		
3. Odloženi poreski prihodi perioda	<u>249</u>	<u>68</u>
Neto dobitak - gubitak	<u>4365</u>	<u>6334</u>

23. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Prema izjavi rukovodstva, Društvo na dan 31. decembar 2014. godine ne učestvuje ni u jednom značajnijem sudskom sporu niti kao tužilac, niti kao tužena strana.

24. DEVIZNI KURSEVI

Prema kursnoj listi Narodne banke Srbije br. 252 za zvanični srednji kurs dinara, koji je formiran na dan 31. decembar 2014. godine (odnosno kursna lista br. 253 na dan 31. decembar 2013. godine) srednji kursevi primenjeni za preračun deviznih pozicija Bilansa stanja u dinare za pojedine valute bili su:

Šifra valute	Naziv valute	Oznaka valute	Važi za	Srednji kurs u dinarima na dan 31. decembar	
				2014. godine	2013. godine
978	Evropska monetarna unija	EUR	1	120,96	114,64

U B.Bašti,
dana . 03. 2015.

Zakonski
zastupnik
S. Ulebaionis